

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи
доцент Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

“ _____ ” _____ 2024 р

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОЦІНКА ЛАБОРАТОРНИХ ПОКАЗНИКІВ У КЛІНІЦІ ВНУТРІШНЬОЇ
МЕДИЦИНИ ЯК СКЛАДОВА ДО ПІДГОТОВКИ ОСП(К)І»**

підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні

галузі знань – **22 «Охорона здоров'я»**

спеціальності (напряму) – **222 «Медицина»**

факультет – **медичний, медико-фармацевтичний**

кафедра – **внутрішньої медицини**

курс навчання – **VI**

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Оцінка лабораторних показників у клініці внутрішньої медицини як складова до підготовки ОСП(К)І» для здобувачів 6 курсу спеціальності 222 «Медицина» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» та Освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальності 222 «Медицина» у Буковинському державному медичному університеті.

Розробники:

Телекі Я.М., доцент закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини,
д.мед.н., доцент;

Гончарук Л.М., доцент закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини,
к.мед.н., доцент;

Оліник О.Ю., доцент закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини,
к.мед.н., доцент,

Кулачек В.Т., доцент закладу вищої освіти кафедри внутрішньої медицини,
к.мед.н., доцент

*Схвалено на засіданні кафедри внутрішньої медицини «30» серпня 2024 року
(протокол № 1).*

**Завідувач кафедри
внутрішньої медицини
професор**

Олександр ФЕДІВ

*Схвалено на засіданні предметної методичної комісії з дисциплін
терапевтичного профілю «30» серпня 2024 року (протокол № 9).*

**Голова предметної методичної комісії
з дисциплін терапевтичного профілю,
професор**

Віктор ТАЩУК

©Телекі Я.М., 2024р.
©Гончарук Л.М., 2024р.
©Оліник О.Ю., 2024р.
©Кулачек В.Т., 2024р.

ВСТУП

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Оцінка лабораторних показників у клініці внутрішньої медицини як складова до підготовки ОСП(К)І» для здобувачів освіти 6-го курсу спеціальності 222 «Медицина» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» та Освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальності 222 «Медицина» у Буковинському державному медичному університеті.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис навчальної дисципліни (анотація). Вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Оцінка лабораторних показників у клініці внутрішньої медицини як складова до підготовки ОСП(К)І» надає змогу здобувачам використовувати практичні вміння та навички щодо інтерпретації результатів лабораторних досліджень в галузі охорони здоров'я найпоширеніших захворювань внутрішніх органів, проведення диференційної діагностики та подальшої тактики ведення пацієнтів; формує уміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні знання та практичні вміння та навички з питань інтерпретації результатів лабораторних досліджень у галузі охорони здоров'я; діагностика та контроль лікування найбільш типових захворювань відповідно до принципів доказової медицини.

Міждисциплінарні зв'язки:

Вибіркова навчальна дисципліни «Оцінка лабораторних показників у клініці внутрішньої медицини як складова до підготовки ОСП(К)І» базується на вивченні здобувачами пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики інших клінічних дисциплін (педіатрії, загальної хірургії), а також інших базових дисциплін (медичної біології, медичної та біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, гістології, цитології та ембріології, анатомії людини, патоморфології, фізіології та патофізіології, мікробіології, вірусології та імунології, радіології) й інтегрується з цими дисциплінами;

б) закладає фундамент для засвоєння здобувачами знань з профільних клінічних професійно-практичних дисциплін;

Метою вивчення курсу є формування, засвоєння та систематизація знань і умінь щодо інтерпретації результатів лабораторних досліджень в галузі охорони здоров'я найпоширеніших захворювань внутрішніх органів, проведення диференційної діагностики та подальшої тактики ведення пацієнтів; формування уміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів у процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

Основними завданнями вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Оцінка лабораторних показників у клініці внутрішньої медицини як складова до підготовки ОСП(К)І» є інтерпретації результатів проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження пацієнта, оцінювання та інтерпретації результатів лабораторних методів дослідження; складання плану додаткового обстеження при різних захворюваннях внутрішніх органів; вивчення основних патологічних симптомів і клініко-лабораторних синдромів; вивчення типових змін клініко-лабораторних аналізів під впливом лікарських засобів, що можуть свідчити про розвиток побічної дії ліків; планування тактики ведення хворого з патологією внутрішніх органів.

Набуття/оволодіння компетентностями.

- Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами *компетентностей*:
- *інтегральні*:
- здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.
- *загальні*:

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності

ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

- фахові (предметні):

ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання
ФК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
ФК6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
ФК 8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги
ФК10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій
ФК12	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.
ФК15	Здатність до проведення експертизи працездатності.
ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм
ФК23	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

Прим. ЗК – загальні компетентності, ФК – спеціальні компетентності.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії					
Загальні компетентності					
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

		проведення досліджень			
ЗК4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ЗК5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.		Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності		Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ЗК11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ЗК12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності		Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
ЗК13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
ФК1	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів

ФК2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності		Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності		Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ФК5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК8	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ФК10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців,	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів

		діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	зокрема до осіб, які навчаються	
ФК12	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних положів та післяпологового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК15	Здатність до проведення експертизи працездатності..	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК16	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК23	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

Результати навчання (ПРН) :

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

ПРН1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН3	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання.

ПРН4	Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
ПРН5	Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
ПРН6	Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
ПРН7	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
ПРН8	Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу
ПРН9	Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
ПРН10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН12	Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН13	Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організувати проведення профілактичних щеплень за календарем.
ПРН14	Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
ПРН16	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.
ПРН17	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН18	Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
ПРН28	Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.
ПРН29	Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90** годин (3 кредити ЄКТС), 1 модуль, який складається з одного змістового модуля.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, форма навчання	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань – <u>22</u> <u>Охорона здоров'я</u>	Вибіркова
Модулів - 1	Спеціальність 222 «Медицина»	Рік підготовки: 6 курс
Змістових модулів – 1		Семестр – XI-XII
Загальна кількість годин – 90 год		Лекції – немає
Кількість аудиторних годин – 30 год	Освітній ступінь: магістр	Практичні – 30 год
Кількість годин самостійної роботи здобувач а – 60 год	Форма навчання: денна	Самостійна робота – 60 год Вид контролю: залік

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи: аудиторні заняття – 33%, самостійна й індивідуальна робота здобувач а – 67%.

МОДУЛЬ 1

Всього годин/кредитів 90/3 (практичних занять - 30, СРС – 60)

Тема 1. Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях серцево-судинної системи.

Імуноферментні та біохімічні методи дослідження. Визначення вмісту в крові троніну Т (якісна, кількісна), натрійуретичного пептиду, активності амінотрансфераз, креатинфосфокінази, титру АСЛО, вмісту с-реактивного білка, сіалових кислот, серомукоїдів, фібриногену А, В, D-димеру, ліпідного спектру крові, глікемічного профілю, коагулограми (протромбіновий індекс, МНС), Д-димеру, ліпидограми, вміння оцінювати серцево-судинний ризик. Рівень тиреотропного гормону (ТТГ), вільного тироксину (вТ4) і трийодтироніну (вТ3).

Тема 2. Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях органів дихання

Загальний аналіз крові з підрахунком лейкоцитарної формули. Визначення маркерів запалення (С-реактивний білок (СРБ), прокальцитонін, антистрептолізин-О (АСЛО), феритин, серомукоїди).. Мікробіологічна експрес-діагностика виділень із верхніх або нижніх дихальних шляхів на гострі респіраторні інфекції із визначенням чутливостей до антибіотиків

(антибіотикограма). Тестування на алергію. Шкірні прик-тести або аналізи крові (специфічний IgE). Бакпосів мокротиння. Генетичне тестування. Визначення антигену коронавірусу COVID-19.

Виявлення РНК SARS-CoV-2 (ПЛР). ПЛР з метою визначення збудників ГРВІ (Respiratory Syncytial virus, Metapneumovirus, Coronavirus, Rhinovirus, Adenovirus B, C, E, Bocavirus, Parainfluenza virus 1, 2, 3, 4, (мазок із ротоглотки)). Аналіз крові на туберкульоз QUantiFERON-TB (QFT). Якісне визначення збудника туберкульозу методом ПЛР (харкотиння). Газовий склад крові: вимірює рівні кисню та вуглекислого газу в крові, рН і бікарбонат.

Тема 3. Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях опорно-рухового апарату та сполучної тканини

Імунологічна лабораторна діагностика: визначення аутоантитіл, імуноглобулінів, циркулюючих імунних комплексів, криоглобулінів, компонентів системи комплементу, маркерів активації клітинного імунітету, генетичних маркерів субпопуляцій еритроцитів, показників апоптозу. Основні діагностичні маркерами ревматичних захворювань у якості первинних серологічних тестів є: антинуклеарні антитіла (АНА), антитіла до нейтрофільних цитоплазматичних антигенів (ANCA), антифосфоліпідні антитіла, ревматоїдний фактор, антитіла до циклічного цитрулінового пептиду (АЦЦА), а також інтепретація антитіл до ДНК (Sm, SSA|Ro, SSB|La, Sm|RNP) 25-Гідроксिवітамін D (Вітамін D загальний), Сечова кислота, Антистрептолізин-О (АСЛ-О), Ревматоїдний фактор (РФ), С-реактивний білок.

Тема 4. Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях травлення.

Загальний аналіз крові з підрахунком лейкоцитарної формули; Копрограма; Біохімічний аналіз крові (загальний білок та його фракції, глюкоза, електроліти, АЛТ, АСТ, лужна фосфатаза, СРБ); Кальпротектин в калі – для діагностики запальних захворювань кишківника; Аналіз калу на приховану кров – для виявлення кровотечі з ШКТ будь-якого генезу; Дихальний тест на *H. pylori* – з метою підтвердження інфікування *H. pylori*; Тест рН для перевірки рівня кислотності; Водневий дихальний тест – діагностика лактазної недостатності; Виявлення методом ПЛР ДНК: Lactose intolerance; Аналіз тканинної трансглютамінази (TG2) та антитіл до ендомізію (EMA) – при целиакії; Біопсія шлунка з оцінкою за Сіднейською системою OLGA та OLGIM – для оцінки запальних захворювань шлунка; Онкомаркер шлунково-кишкового тракту (CA-242, CA 72-4); ПЛР для ідентифікації гострих кишкових інфекцій.

Тема 4. Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях сечовидільної системи.

• Лабораторні зміни при захворюваннях сечовидільної системи: креатинін, сечовина, рівень фосфору, калію, магнію, хлору у крові, рівень паратгормону. Протеїнограма, ліпидограма, альбуміно-кратинінове співвідношення, добова глюкозурія, добова протеїнурія, загальний аналіз сечі, аналіз сечі за Нечипоренком, аналіз сечі за Зимницьким, бакзасів сечі із антибіотикограмою, Цистатин С, мікроскопія осаду. Глікований гемоглобін (HbA1c). . Інсулін. С-пептид Індекс НОМА .Глюкоза (плазма крові).

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ зз/п	Тема	Ле кцій	П рак- тичних занять	Самостійна робота	
				С РС	Індивіду альна робота
МОДУЛЬ 1. «ОЦІНКА ЛАБОРАТОРНИХ ПОКАЗНИКІВ У КЛІНІЦІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ ЯК СКЛАДОВА ДО ПІДГОТОВКИ ОСП(К)»					
1	Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях серцево-судинної системи		6	11	• Доповідь реферату на практичному занятті
2	Клінічна оцінка лабораторних показників		6	11	

	при захворюваннях органів дихання				<ul style="list-style-type: none"> • Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр • Доповідь Історії хвороби на практичному занятті • Написання тез, статей
3	Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях опорно-рухового апарату та сполучної тканини		6	11	
4	Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях органів травлення		6	11	
5	Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях сечовидільної системи		6	11	
	Індивідуальна робота			55	
	Всього годин –90		30		60
	Кредитів ECTS – 3				

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

– не передбачено навчальним планом.

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1. «ОЦІНКА ЛАБОРАТОРНИХ ПОКАЗНИКІВ У КЛІНІЦІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ ЯК СКЛАДОВА ДО ПІДГОТОВКИ ОСП(К)І»

З/П	Тема	Кількість годин
	Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях серцево-судинної системи	6
	Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях органів дихання	6
	Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях опорно-рухового апарату та сполучної тканини	6
	Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях органів травлення	6
	Клінічна оцінка лабораторних показників при захворюваннях сечовидільної системи	6
	Разом	30

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Самостійна робота здобувача – одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується здобувачем самостійно поза межами аудиторних занять. Можливими видами самостійної роботи здобувачів є підготовка до практичного заняття із застосуванням методичних вказівок, розроблених викладачами кафедри, опрацювання додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем, доповідей для виступу з повідомленнями на практичних заняттях, чергування в клініці поза межами навчального часу.

Модуль 1. «Оцінка лабораторних показників у клініці внутрішньої медицини як складова до підготовки ОСП(К)І»

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять, опрацювання тем для самостійного вивчення – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	55
2	Індивідуальна робота: <ul style="list-style-type: none"> • Доповідь реферату на практичному занятті. • Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр. • Доповідь історії хвороби на практичному занятті • Написання тез, статей 	5
Разом		60

Тематичний план практичних занять для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-сть год
1.	Встановлення клініко-лабораторних критеріїв найбільш поширених захворювань внутрішніх органів.	11
2.	Вплив лікарських засобів на лабораторні показники у хворих із захворюваннями органів дихання та серцево-судинної системи	11
3.	Вплив лікарських засобів на лабораторні показники у хворих із захворюваннями опорно-рухового апарату та сполучної тканини	11
4.	Вплив лікарських засобів на лабораторні показники у хворих із захворюваннями органів травлення	11
5.	Вплив лікарських засобів на лабораторні показники у хворих із захворюваннями сечовидільної системи	11
Всього годин самостійної роботи здобувач а		55

7. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальна робота:

- Підготовка реферату за темами самостійної роботи і презентація доповіді на практичному занятті
- Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр, засіданні здобувач ського наукового гуртка, науково-практичних конференціях здобувач ів та молодих вчених, проєкті «Здобувач -здобувач у», участь у конкурсі здобувач ських наукових робіт в галузі «Клінічна медицина»
- Написання тез, статей та їх публікація у матеріалах конференцій, фахових виданнях України, закордонних науковометричних виданнях.

8. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКОВОГО ЗАНЯТТЯ

МОДУЛЬ 1. «ОЦІНКА ЛАБОРАТОРНИХ ПОКАЗНИКІВ У КЛІНІЦІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ ЯК СКЛАДОВА ДО ПІДГОТОВКИ ОСП(К)І» Стандарти діагностики та лабораторні методи обстеження при хворобах органів дихання та алергічних хворобах.

1. Клінічна оцінка лабораторних досліджень та обґрунтування лабораторного діагнозу при хворобах органів дихання та алергічних хворобах.

2. Стандарти діагностики та лабораторні методи обстеження при хворобах серцево-судинної системи
3. Клінічна оцінка лабораторних досліджень та обґрунтування лабораторного діагнозу при хворобах серцево-судинної системи
4. Стандарти діагностики та лабораторні методи дослідження при хворобах нирок, урологічних захворюваннях.
5. Клінічна оцінка лабораторних досліджень та обґрунтування лабораторного діагнозу при урологічних захворюваннях
6. Клінічна оцінка лабораторних досліджень та обґрунтування лабораторного діагнозу при нефрологічних захворюваннях.
7. Стандарти діагностики та лабораторні методи обстеження при ревматологічних хворобах
8. Клінічна оцінка лабораторних досліджень та обґрунтування лабораторного діагнозу при ревматологічних хворобах
9. Стандарти діагностики та лабораторні методи обстеження при хворобах органів травлення.
Клінічна оцінка лабораторних досліджень та обґрунтування лабораторного діагнозу при хворобах органів травлення.

9. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

– підсумковий модульний контроль з дисципліни не передбачено

10. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Упродовж вивчення дисципліни всі види діяльності здобувач а підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів). Модульний контроль – це діагностика засвоєння здобувачем матеріалу модулю (залікового кредиту). Дисципліна закінчується заліком.

Початковий контроль знань здобувач ів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, який вивчався на попередніх курсах, що проводиться методом тестування вихідного рівня знань.

Поточний контроль знань здобувач ів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань здобувач ів здійснюється за допомогою обговорення питань заняття, участі у рольовій грі по симуляційному сценарію, проведенні контрольного тестування рівня знань.

Підсумковий контроль знань здобувач ів з дисципліни здійснюється у формі семестрового заліку.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувач ом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік планується при відсутності модульного контролю, екзамену.

При наявності заліку як підсумкового контролю з навчальної дисципліни **відсутній** підсумковий модульний контроль.

Кількість тем практичних (семінарських) навчальних занять з навчальної дисципліни визначається в робочій навчальній програмі і не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку.

Оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах), що виставляються на кожному навчальному занятті за відповідною темою та кількістю балів за виконання індивідуальних завдань здобувачом.

Максимальна кількість балів при вивченні навчальної дисципліни за поточну навчальну діяльність і виконання індивідуальних завдань, що присвоюється здобувачам при засвоєнні модуля (залікового кредиту) – 200 балів.

11. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧА З ДИСЦИПЛІНИ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми здобувач у виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною – 2,3,4,5) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Здобувач повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах є однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Критерії оцінювання здобувачів

№ модуля, кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів,	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок				Бали за виконання індивідуального завдання	Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки					
			5"	4"	3"	" 2"		
Модуль 1 90/3	1	5	40	30	24	0	-	200

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 200 балів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності:

Вага кожної теми в межах одного модуля має бути однаковою і визначається кількістю тем в модулі.

Оцінка з дисципліни “ ЕКГ діагностика патології серця” є рейтинговою та визначається з урахуванням поточної навчальної діяльності здобувача та оцінок засвоєння ним передбачених програмою модулів. Поточне оцінювання здобувачів по відповідних темах проводиться за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінка "відмінно " виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи

складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувач а не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання дисципліни Оцінка з внутрішньої медицини виставляється здобувач ам, яким зараховані усі модулі з дисципліни. Оцінка з дисципліни є середньою з оцінок за модулі, на які структурована навчальна дисципліна. Заохочувальні бали за рішенням Вченої Ради можуть додаватися до кількості балів з дисципліни здобувач ам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни серед ВНЗ України та інше.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності здобувач ів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за шкалою ECTS та за чотирибальною (традиційною) шкалою.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS (у відповідних деканатах) для занесення до Diploma supplement (додаток до диплому міжнародного зразка), так і в чотирибальну шкалу – «5», «4», «3», «2» (на кафедрах).

Бали з дисципліни для здобувач ів, які успішно виконали програму, конвертуються кафедрою у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено в таблиці:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 70 до 149 балів	«3»
Менше 70 балів	«2»

Оцінка успішності здобувач а з дисципліни є рейтинговою і виставляється здобувач ам після завершення вивчення дисципліни. Рейтинг розраховується для контингенту здобувач ів однієї спеціальності, які засвоїли навчальну дисципліну і набрали певну кількість балів.

Ранжування за шкалою ECTS проводиться так:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувач ів
B	Наступні 25% здобувач ів
C	Наступні 30% здобувач ів
D	Наступні 25% здобувач ів
E	Останні 10% здобувач ів

Ранжування з присвоєння оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться для здобувач ів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю, і успішно завершили вивчення дисципліни.

Оцінки з дисципліни FX, F («2») виставляються здобувач ам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка FX виставляється здобувач ам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий модульний контроль. Ця категорія здобувач ів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим регламентом. Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка F виставляється здобувач ам, які відвідали всі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія здобувач ів має право на повторне вивчення модуля.

Оцінювання поточної навчальної діяльності, модульного контролю та дисципліни в цілому здійснюється відповідно до «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності здобувач ів Буковинського державного медичного університету в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу» (схваленої рішенням Вченої ради від 29 травня 2014 року, протокол № 9).

12. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод навчання – спосіб подання (представлення) інформації здобувачові в ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які зв'язують педагога й здобувача.

1. **1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний.**

- Назва походить від двох слів: інформація й рецепція (сприйняття).
- Здобувачи одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник в "готовому" виді.
- Здобувачи сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.
- Даний метод знаходить широке застосування у вузі для передачі великого масиву інформації.

Інформаційно-рецептивний метод сам по собі не формує в здобувача уміння і навичок використання отриманих знань і не гарантує їх свідомого й міцного запам'ятовування.

2. **Репродуктивний метод (репродукція - відтворення)**

- Застосування вивченого на основі зразка або правила.
- Діяльність здобувачів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписаннями, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях.
- Організовується діяльність здобувачів за кількарізним відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються різноманітні вправи, лабораторні, практичні роботи, програмований контроль, різні форми самоконтролю.

Застосовується у взаємозв'язку з інформаційно-рецептивним методом (який передусім репродуктивному). Разом вони сприяють формуванню знань, навичок і вмінь в здобувачів, формують основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення, перенос, класифікація).

- Не гарантує розвитку творчих здатностей здобувачів.

3. **Метод проблемного викладу.**

- Педагог до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів.
- Показує спосіб рішення поставленого завдання.
- Спосіб досягнення мети - розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів.

- Здобувачи стають свідками й співучасниками наукового пошуку.
- Здобувачи не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки педагога.
- Підхід широко використовується в практиці ВНЗ.

4. **Частково-пошуковий, або евристичний, метод.**

- Полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань.
- Пошук рішення відбувається під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок.
- Процес мислення здобуває продуктивний характер.
- Процес мислення поетапно направляється й контролюється педагогом або самими учнями на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками.
- Метод дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання на семінарах і колоквіумах.

5. **Дослідницький метод.**

- Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу здобувачів.
- Здобувачи самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри й виконують інші дії пошукового характеру.

- Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, повинні містити в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес рішення завдання).

- У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.

- Навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження.

Ще одна класифікація методів побудована на основі виділення джерел передачі змісту:

- *Словесні*: джерелом знання є усне або друковане слово (розповідь, бесіда, інструктаж і ін.)

- *Практичні методи*: Здобувач і одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії (вправа, тренування, самоуправління).

- *Наочні методи*: джерелом знань є спостережувані предмети, явища, наочні приклади (ілюстрування, показ).

Дискусійні методи. Елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції.

- У лекціях-дискусіях звичайно виступають два викладачі, що захищають принципово різні точки зору на проблему, або один викладач, що володіє артистичним дарунком переконання (у цьому випадку іноді використовуються маски, прийоми зміни голосу).

- Предметом дискусії можуть бути не тільки змістовні проблеми, але й моральні, а також міжособистісні відносини самих учасників групи. Результати таких дискусій (особливо коли створюються конкретні ситуації морального вибору) набагато сильніше модифікують поведінку людини, чим просте засвоєння деяких моральних норм на рівні знання.

- Дискусійні методи виступають як засіб не тільки навчання, але й виховання.

Ділова гра, як метод активного навчання. Одним з найбільш ефективних активних методів навчання є ділова гра.

Розрізняють три сфери застосування ігрового методу:

1. *Навчальна сфера*: освітній метод застосовується в навчальній програмі для навчання, підвищення кваліфікації.

2. *Дослідницька сфера*: використовується для моделювання майбутньої професійної діяльності з метою вивчення прийняття рішень, оцінки ефективності організаційних структур і т.д.

3. *Оперативно-практична сфера*: ігровий метод використовується для аналізу елементів конкретних систем, для розробки різних елементів системи освіти.

Педагогічна суть ділової гри:

- активізувати мислення здобувачів;
- підвищити самостійність майбутнього фахівця;
- внести дух творчості в навчання;
- наблизити навчання до професійної діяльності;
- підготувати здобувача до професійної практичної діяльності.

Можливості й вимоги методу ділової гри:

- головним питанням у проблемному навчанні виступає «чому», а в діловій грі - «що було б, якби...»

- метод розкриває особистісний потенціал здобувача: кожний учасник може діагностувати свої можливості поодиноці, а також і в спільній діяльності з іншими учасниками;

- у процесі підготовки й проведення ділової гри, кожний учасник повинен мати можливість для самоствердження й саморозвитку;

- викладач повинен допомогти здобувачеві стати в грі тим, ким він хоче бути, показати йому самому його кращі якості, які могли б розкритися в ході спілкування.

Ціль *ділової гри* - сформувати певні навички й уміння здобувачів у їх активному творчому процесі.

Позитивні фактори в застосуванні ділових ігор:

- висока мотивація, емоційна насиченість процесу навчання;
- підготовка до професійної діяльності;

- післяігрове обговорення сприяє закріпленню знань.

В основі активних методів лежать:

- діалогічне спілкування, як між викладачем і здобувачами, так і між самими здобувачами;
- у процесі діалогу розвиваються комунікативні здатності;
- уміння вирішувати проблеми колективно;
- розвивається мова здобувачів.

Класифікація методів активного навчання для ВНЗ А.М. Смолкіна включає імітаційні й неімітаційні методи активного навчання.

Імітаційні методи - форми проведення занять, у яких учбово-пізнавальна діяльність побудована на імітації професійної діяльності.

Неімітаційні методи - способи активізації пізнавальної діяльності на лекційних заняттях.

Імітаційні методи діляться на ігрові й неігрові.

Ігрові методи - проведення ділових ігор, ігрового проектування.

Неігрові методи – аналіз конкретних ситуацій, рішення ситуаційних завдань і інші.

Метод моделювання

Моделювання педагогічних ситуацій - це створення таких ситуацій-моделей, де реальні об'єкти замінюються символами і взаємостосунки між учасниками діяльності складаються не природно, а організовані спеціально під керівництвом викладача, тобто штучно.

Одним з інноваційних методів навчання у вищій школі є застосування навчальних комп'ютерних моделей. Комп'ютерне моделювання використовується як засіб розробки і перевірки, вимірювання, визначення принципів і закономірностей будови і функціонування соціальних процесів, систем і їх прогнозування, для розробки рекомендацій щодо управління різними соціальними явищами, процесами, системами.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Державний стандарт вищої освіти;
2. Навчальні плани; навчальні програми з дисципліни;
3. Підручники і навчальні посібники.
4. Методичні розробки та вказівки (додається)
5. Навчальні посібники без грифу Міністерства освіти;
6. Інструктивно-методичні матеріали до практичних занять;
7. Контрольні завдання до практичних занять;
8. Контрольні завдання з навчальної дисципліни для перевірки рівня засвоєння здобувачами навчального матеріалу на підсумковому модульному занятті;
9. Методичні матеріали для здобувачів з питань самостійного опрацювання фахової літератури.
10. Електронні навчальні курси на сервері дистанційного навчання БДМУ (система MOODLE)

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

14.1 Базова

1. Залюбовська О.І., Зленко В.В., Авідзба Ю.Н., Литвиненко М.І., Нечвоглод Т.О. Клінічна лабораторна діагностика, навчальний посібник для здобувачів вищих навчальних закладів, 2015, - 105с.
2. Клінічна лабораторна діагностика: підручник / Л.Є. Лаповець, Г.Б. Лебедь, О.О. Ястремська та ін., Вид. «Медицина», 2019, - 432С.
3. Катеренчук І. П. Клінічне тлумачення і діагностичне значення лабораторних показників у клініці внутрішньої медицини: Навчальний посібник //Полтава: УМСА. – 2015.
4. Залюбовська О.І. Вплив лікарських засобів на лабораторні показники / О.І. Залюбовська, В.В. Зленко, Авідзба Ю.Н., М.І. Литвиненко, О.М. Яворська та ін. // Навчальний посібник для бакалаврів, магістрів та лікарів-інтернів спеціальності «Лабораторна діагностика»,

лікарів-клініцистів, здобувачів медичних, фармацевтичних вищих навчальних закладів та коледжів. Вид. ФОП Лотох М.Г., 2016, 116 стр.

14.2 Допоміжна

1. Мостовий Ю.М. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи. Нормативні показники. Трактуються змін: Навч. посібник. Вінниця: Видавець Костюшин В.В., 2023. 792 с.

2. Свінціцький А.С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник. Київ: ВСВ «Медицина», 2019. 1008 с.

3. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина», затвердженого Міністерством освіти і науки України № 1197 від 08.11.2021

4. Освітньо-професійна програма підготовки магістрів за спеціальності 222 «Медицина» у Буковинському державному медичному університеті, затверджена Вченою радою БДМУ 29.08.2024 р. протокол №1 (зі змінами).

14.3 Накази МОЗ України, адаптовані клінічні настанови, засновані на доказах

1. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 152 від 02.03.2016 (зі змінами 23.09.2016 № 994). Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Стабільна ішемічна хвороба серця». К.: 2016. 60 с.
2. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 564 13.06.2016. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної(високоспеціалізованої) медичної допомоги «Профілактика серцево-судинних захворювань».
3. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1581 від 12.09.2024. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги гіпертонічна хвороба «Артеріальна гіпертензія».
4. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 128 від 19.03.2007 «Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Пульмонологія».
5. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1610 від 20.09.2024 р. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації«Хронічне обструктивне захворювання легень».
6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1514 від 25.08.2023. Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної допомоги «Пептична виразка шлунка та дванадцятипалої кишки у дорослих і дітей».
7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 263 від 11.04.2014. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Ревматоїдний артрит».
8. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1204 від 04.07.2023. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Хронічний панкреатит».
9. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 676 від 12.10.2006 р. Про затвердження протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Ревматологія».
10. Уніфікований протокол надання медичної допомоги дорослим хворим на негоспітальну пневмонію. Національна академія медичних наук України, 2016. К.: 2016. 55 с.
11. Наказ МОЗ України від 16.11.2021 № 2530 Про затвердження Змін до стандартів медичної допомоги «Коронавірусна хвороба (COVID-19- Наказ МОЗ України від 20.09.2021 № 1979 Про внесення змін до протоколу «Надання медичної допомоги для лікування коронавірусної хвороби (COVID-19).

14.4 Інформаційні ресурси

1. <http://eurheartj.oxfordjournals.org/> <http://eurheartj.oxfordjournals.org/>
2. <http://intl-ajrcem.atsjournals.org/>
3. <http://thorax.bmjournals.com/>
4. <http://ukrcardio.org/>

5. <http://ukrmed.org.ua/>
6. <http://www.cardiolog.org/>
7. <http://www.chestjournal.org/>
8. <http://www.consilium-medicum.com/>
9. <http://www.escardio.org/>
10. <http://www.ginasthma.org/>
11. <http://www.goldcopd.org/f>
12. <http://www.ifp.kiev.ua/>
13. <http://www.medscape.com/>
14. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov>
15. <http://www.niaid.nih.gov/>
16. <http://www.phassociation.org/>
17. <http://www.resent.org/>
18. <http://www.thoracic.org/>
19. <http://www.pulmonology.ru/>
20. <http://www.thoracic.org/>